

Uit de Bussumse Historie

'Onvergetelijke Bussumer' Maarten Toonder

Dat zul je altijd zien: ligt het Bussums Biografisch Woordenboek 'Onvergetelijke Bussumers' net in de winkel en dan duiken er nieuwe namen op van bekende Nederlanders die er niet in staan, maar hier wel degelijk hebben gewoond.

Marten Toonder, de geestelijk vader van stripfiguren als Tom Poes, Olivier B. Bommel, Kappie en Panda, komt wel voor in het persoonsregister van het boek omdat 'onvergetelijke Bussumers' Carol Voges en Paul Biegel bij de Toonder Studio's hebben gewerkt. Maar dat Marten Toonder zelf ook in Bussum heeft gewoond, zoals blijkt uit de biografie die Wim Hazeu aan hem heeft gewijd (en ongeveer tegelijkertijd verscheen met het Bussums Bio-

grafisch Woordenboek), is aan de aandacht van auteur Paul Scheiders ontsnapt.

Toonder is belangrijk genoeg om opgenomen te worden in de galerijen van onvergetelijke Bussumers. Hoewel in de naoorlogse jaren nogal op stripverhalen werd neergekeken, kreeg hij reeds in die tijd erkenning als literator. Niet alleen door de diepgang van zijn verhalen, maar ook omdat hij de Nederlandse taal verrijkte met tal van woorden zoals 'bovenbazen', 'kommer en kwel', 'grootgrutter', 'onderknupel' en 'minkukel'.

Marten Toonder werd geboren in 1912 in Rotterdam en verhuisde in 1940 naar Amsterdam. Volgens zijn biograaf Hazeu was het zijn toenmalige uitgever Strengholt die

Toonder in 1946 voor het 'vriendenprijsje' van vijftigduizend gulden één van de panden aanbood die hij als beleggingsobject bezat: de Amersfoortsestraatweg 95 in Bussum. Hazeu vermeldt dat van de villa ooit het bovenstuk was afgebrand, 'waarvoor het gebouw eruit zag als een vierkant blok bruine bakstenen'. De achtertuin grensde aan de hei, aan de voorzijde lag de Rijksweg, met aan de overkant daarvan een in de oorlog uitgedund

bos. De villa bevond zich vlak bij het kamp Crailo, waar NSB'ers en SS'ers, in afwachting van hun proces, waren geïnterneerd.

Toonder richtte op de begane grond een werkkamer in op het noorden.

Hij werkte er zo prettig dat hij maar twee keer per week naar de Toonder Studio's in Amsterdam reisde. Toch gingen Marten en zijn vrouw Phiny Dick uitkijken naar een ander adres in 't Gooi, want zij wilden een rustiger omgeving, ver uit de buurt van een snelweg. Dat werd Achterom 13 in Blaricum, waar de aannemer Adriaan Rustenburg woonde, die 'héél toevallig' zijn oog had laten vallen op Toonders huis. In 1954 vond de overdracht plaats, bijna met gesloten beurzen: Rustenburg betaalde vijftienduizend gulden toe.

In 1965 verhuisden de Toonders naar Ierland. In 2001, toen zijn vrouw al lang was overleden, keerde Marten terug naar 't Gooi: het Rosa Spierhuis in Laren. Daar overleed hij in 2005, op 93-jarige leeftijd.

MARTIN REP

Historische Kring
Bussum

Huizerweg 54 - 1402 AD Bussum
Telefoon 035 691 29 68
www.historischekringbussum.nl
hist.kring.bussum@planet.nl

Toonders bekendste stripfiguren Tom Poes en Heer Bommel.

